

STANOVISKO

Habilitačnej komisie na vymenovanie Ing. arch. Alžbety Sopirovej, PhD., za docentku v študijnom odbore 5.1.1 Architektúra a urbanizmus

- Meno priezvisko:** Ing. arch. Alžbeta Sopirová, PhD.
Narodená: 26.03.1955, Bratislava
Pracovisko: Ústav urbanizmu a ÚP FA STU Bratislava

Akademické a vedecké hodnosti: Ing. arch. - 1979
PhD. - 1984
Názov habilitačnej práce: **Súčasnosť a trendy urbanistického rozvoja vidieckych sídiel na Slovensku**
Názov habilitačnej prednášky: **Urbanistický rozvoj vidieckych sídiel ležiacich v zázemí miest**
- Termín a miesto konania obhajoby:** 13.11.2013 v seminárnej miestnosti č. 117, FA STU
- Termín a miesto konania habilitačnej prednášky:** 13.11.2013 v seminárnej miestnosti č. 117, FA STU
- Habilitačná komisia:**
Predseda :
prof. Ing. arch. Peter Vodrážka, PhD. FA STU, Bratislava
Členovia:
doc. Ing. arch. Ján Mužík, CSc. Katedra urbanizmu a územného plánovania, ČVUT, Praha
doc. Ing. arch. Roberta Štepánková, PhD. Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, SPU, Nitra
- Oponenti:**
prof. Ing. arch. Michal Šarafín, DrSc. FA STU, Bratislava
doc. Ing. arch. Václav Kohlmayer, CSc. Prešovská univerzita v Prešove
Ing. arch. Vojtech Hrdina, PhD. Aurex, spol. s.r.o., Bratislava
- Stanovisko oponentov habilitačnej práce:**
Všetky tri oponentské posudky sú kladné s odporúčaním vymenovať habilitantku po úspešnej obhajobe za docentku v študijnom odbore 5.1.1. Architektúra a urbanizmus.

prof. Ing. arch. Michal Šarafín, DrSc.

Dedina na rozdiel od mesta zdedila silné korene tradícií so zmyslom pre kontext v tvorbe prostredia, funkcionalistická moderna tieto korene vyvrátila a potvrdila integráciu architektúry a urbanizmu v podmienkach vidieka. Habilitantka strategickú líniu diskusie o vidieku nastolila najmä analýzou procesov a javov vyvolaných spoločenskými podmienkami. Za ťažisko jej práce považujem prímestskú sféru vidieka, tu sú jej argumenty prepracovanejšie. Predmet jej práce reprezentuje tendenciu gravitácie dedín k mestu. Potvrdzuje, že Slováci opúšťajú tradičné vzory a normy vidieckej spoločnosti, žijú s nedostatočne vyvinutým kultúrnym regulátorom, regulatívy v tvorbe prostredia neuznávajú. Vytýčený cieľ habilitačná práca splnila, v rozsiahlosti témy sa sústredila na vybrané

pozície svojho zamerania. Urbanistické aspekty skúmania sa v práci opierajú o „šírku“ súvislostí, viaceré aspekty ostávajú na spresnení a doplnení. Silnou stránkou habilitácie je praktická územno-plánovacia skúsenosť habilitantky. Za hlavný pedagogický prínos považujem výklad územno-plánovacej metodiky, metodike dala habilitantka nový rozmer väzieb a súvislostí, zvlášť impulzov vysokoaktuálneho poučenia a uplatnenia.

doc. Ing. arch. Václav Kohlmayer, CSc.

Téma práce reaguje na aktuálny stav vo vývoji vidieckeho osídlenia tým najvhodnejším spôsobom. Analyzuje doterajší vývoj vybraných dedín na určitej časti Slovenska. V úvodnej časti uvádza všeobecný prehľad o problematike, uvádza objasnenie základných pojmov, ktoré v práci bude používať. Za hlavný cieľ práce označuje: „zmapovať a opísať stav vidieckych sídiel v transformačnom období“. Zvolený princíp metodiky práce, jej rozdelenie na analytickú a syntetickú časť je v zásade akceptovateľný. Naznačenie vývoja vidieckych sídiel „na základe skúmania spracovaných územných plánov“ je však iba jednou z možností vyjasňovania skúmanej problematiky.

Z predloženej habilitačnej práce sa dá usúdiť, že habilitantka má ucelený prehľad o riešenej problematike. Práca je prezentovaná na veľmi dobrej grafickej úrovni a svedčí aj o tom, že autorka má obsiahle praktické skúsenosti z reálneho územného plánovania. Poznatky zhrnuté v práci môžu mať efektívne uplatnenie najmä v edukačnej oblasti. Práca pojednáva o vytýčenej téme v komplexnom poňatí, cez sledovanie reálneho stavu prostredia obcí až po dokumentáciu pre územné plánovanie budúceho vývoja.

Ing. arch. Vojtech Hrdina, PhD.

Východiskami habilitačnej práce autorky sú predovšetkým jej nadobudnuté praktické skúsenosti z projektovania/spracovania územných plánov takýchto obcí, ako aj jej teoretické znalosti získané štúdiom tejto problematiky. Štruktúra, obsah habilitačnej práce, a použitá metodika spracovania habilitačnej práce je adekvátne riešenej problematike. Je postavená logicky a postupne svojou argumentáciou dospieva k hodnotiacim záverom. V habilitačnej práci sa opiera aj o štatistické údaje, porovnáva vývoj viacerých skupín vidieckych obcí a vyvodzuje z toho určité zovšeobecňujúce závery.

Práca po formálnej stránke splňa všetky požiadavky na habilitačnú prácu. Autorka preukázala dobrú prácu s odbornými publikáciami, ako aj informáciami z rôznych zdrojov, ktoré vhodne využívala. Z takto dobre spracovanej habilitačnej práce, ktorá svojim spôsobom otvára rad doteraz výskumne neriešených otázok a roztvára celú, často podceňovanú problematiku územného rozvoja vidieckych obcí, si dovoľím vyjadriť odporúčania pre prípadné ďalšie výskumné práce v oblasti územného rozvoja, ktoré by sa mohli na pôde Fakulty architektúry ďalej rozvíjať s cieľom ich využitia ako v pedagogickom procese, tak následne aj ich presadzovaním do právnych či normatívnych predpisov a tak aspoň čiastočne suplovať chýbajúci systematický výskum v tejto oblasti, ktorý na Slovensku absentuje. Takýto výskum je o to dôležitejší, že navrhovaný nový stavebný zákon uvažuje s povinnosťou vypracovania územných plánov všetkých obcí.

7. Stanovisko habilitačnej komisie k výsledkom pedagogickej, vedecko-výskumnej a odbornej činnosti:

Pedagogický profil:

Ing. arch. Alžbeta Sapirova, PhD. po ukončení štúdia na Fakulte architektúry SVŠT v Bratislave v roku 1979 v odbore architektúra, nastúpila do bratislavského Stavoprojektu. V rokoch 1980-1983 bola internou aspirantkou na Fakulte architektúry SVŠT, Katedre tvorby I. – typológie obytných a občianskych budov, kde obhájila aspirantskú prácu v roku 1984. V rokoch 1983-1989 pôsobila ako výskumný pracovník na Štátnom výskumnom projektovom a typizačnom ústave /ŠPTU/ v Bratislave. V roku 1989 opäť nastúpila na Fakultu architektúry

STU, najskôr ako vedecký pracovník na Katedre tvorby sídiel a od roku až doposiaľ ako pedagogický pracovník na Ústav urbanizmu a územného plánovania FA STU. Na obdobie rokov 1993-2013 sa viaže aj jej pedagogické pôsobenie, kde pôsobila v 9 predmetoch, pričom bola ich garantom v rámci študijných programov Architektúra a urbanizmus, Urbanizmus a Krajinná architektúra a krajinné plánovanie. Dôležitou súčasťou jej pedagogického pôsobenia je vedenie záverečných prác, pričom počet ukončených diplomových prác je 15, a počet ukončených bakalárskych prác je 25. V rokoch 2000-2002 pôsobila na Prírodovedeckej fakulte UK v študijnom odbore Environmentalistika – vidiecke sídla a na Stavebnej fakulte STU v študijnom odbore Architektúra a pozemné staviteľstvo – Mestské inžinierstvo.. Pôsobí ako členka štátnych komisií pre obhajobu diplomových prác na Fakulte architektúry STU. Z hľadiska napĺňania kvantifikácie východiskových kritérií konštatujeme nadštandardné napĺňanie jednotlivých položiek pedagogickej kvalifikácie.

Vedecký profil:

Vedecký profil habilitantky je zameraný ťažiskovo na oblasť urbanizmu a územného plánovania. Doposiaľ spracovala 8 vedeckých projektov VEGA, pričom u dvoch bola vedúcou riešiteľkou a 2 projektov inštitucionálneho výskumu, kde v jednom prípade bola vedúcou riešiteľkou. Okrem týchto sa podieľala na spracovaní ďalších štyroch vedeckých projektov. K témam spracovávaných vedecko – výskumných projektov sa viaže aj publikačná činnosť habilitantky. Doposiaľ je autorkou jednej učebnej pomôcky, vydané v domácich vydavateľstvách, dvoch kapitol vo vedeckých monografiách. Je autorkou piatich publikovaných príspevkov na domácich vedeckých konferenciách. Časť jej vedeckej spisby predstavujú vedecké práce v domácich nekontrovaných časopisoch /4/. Neoddeliteľnou súčasťou jej vedeckých aktivít sú publikované odborné články, v domácich nekontrovaných časopisoch /4/, v zahraničných recenzovaných zborníkoch /2/, v domácich recenzovaných zborníkoch /4/, domácich nerecenzovaných zborníkoch /11/ ako aj normy /1/. Logickým vyústením vedeckej spisby sú aj ohlasy a citácie /10/5/. Z hľadiska napĺňania kvantifikácie východiskových ukazovateľov v oblasti vedecko – výskumnej činnosti môžeme konštatovať plnenie jednotlivých položiek vedeckej kvalifikácie. Podobne môžeme konštatovať aj napĺňanie kritérií v oblasti ohlasov a citácií.

Umelecko-tvorivý profil:

Vzhľadom nato, že po skončení vysokoškolských štúdií habilitantka nastúpila do praxe, logicky významnú časť jej doterajších aktivít predstavuje aj odborná – projekčná činnosť. Medzi vybranými realizovanými dielami habilitantka uvádza v rokoch 1985-2013 spolu 71 diel umelecko-tvorivej činnosti, ktoré sa svojim obsahom zameriavajú na riešenie urbanizmu a územného plánovania. Z vybranej územnoplánovacej dokumentácie vo svojom spise uvádza 23 ako autorka územných plánov miest a obcí, 5 ako autorka územných plánov zón, v 13 prípadoch sa uvádza ako spoluautor územných plánov, v desiatich ako autorka urbanistických štúdií a v 20 prípadoch ako spoluautorka urbanistických štúdií. Záverom môžeme konštatovať napĺňanie a vysoké prekročenie požadovaných kvantifikačných ukazovateľov v oblasti umelecko – tvorivej kvalifikácie až na jedinú položku Ocenené alebo odmenené architektonicko – urbanistické súťaže.

8. Hodnotenie habilitačnej prednášky habilitačnou komisiou:

Témou habilitačnej prednášky bol Urbanistický rozvoj vidieckych sídiel ležiacich v zázemí miest. Prednáška mala dobrú skladbu, dokreslila obraz Ing. arch. Alžbety Sopirovej, PhD. z hľadiska prednesu aktuálnej témy pred širším odborným plénom. Svojím vystúpením zaujala poslucháčov, téma bola zrozumiteľná, prednes bol plynulý. Reakcie a odpovede habilitantky na položené otázky boli fundované, reagovali presne a na malom priestore dokázali vystihnúť podstatu otázky, čo presvedčilo komisiu aj prítomných o odborných znalostiach prednášanej problematiky.

9. Hodnotenie obhajoby habilitačnej práce habilitačnou komisiou:

Habilitačná komisia konštatovala schopnosť na relatívne malom časovom priestore prezentovať skladbu a hlavné tézy habilitačnej práce. Samotná práca mala dobrú odbornú úroveň, optimálne vzájomné proporcie jej jednotlivých častí. Obhajoba habilitačnej práce presvedčila komisiu o odbornej fundovanosti habilitantky.

10. Odporúčanie pre rozhodovanie VaUR FA STU:

Habilitačná komisia v zmysle kritérií FA STU a Vyhlášky MŠ SR č. 6/2005 Z. z., po preštudovaní predložených materiálov, na základe posúdenia pedagogického, vedeckého a umelecko-tvorivého profilu, výsledkov habilitačnej práce, úrovne habilitačnej prednášky, na základe kladných oponentských posudkov a úspešnej obhajoby konštatuje, že

Ing. arch. Alžbeta Sapirova, PhD.
spĺňa podmienky pre vymenovanie za docentku

a odporúča VaUR FA STU jej vymenovanie v študijnom odbore 5.1.1. Architektúra a urbanizmus.

prof. Ing. arch. Peter Vodrážka, PhD.
predseda habilitačnej komisie

Členovia:

doc. Ing. arch. Ján Mužík, CSc.

doc. Ing. arch. Roberta Štěpánková, PhD.

Oponenti:

prof. Ing. arch. Michal Šarařin, DrSc.

doc. Ing. arch. Václav Kohlmayer, CSc.

Ing. arch. Vojtech Hrdina, PhD. ..ospravedlnený.....

V Bratislave dňa 13.11.2013